

J. Ashbery, K. Bartczak, B. Majzel, K. Siwczyk, M. Szychowiak, A. Grzelewska

H. Dikta, D. Kocur, N. Kania, P. Mościcki, W. Brzoska, U. Honek, K. Kaczmarek, E. Adler, B. P. Klary, I. Kula, P. Sarna

Wzrost

Pismo katastroficzne nr 27-28/2010

wiński, M. Sendeki, A. Filipowicz, P. Kaczmarek, M. Sworzeń, M. Piętniewicz

ROMAN KAŻMIERSKI

WIERŚE

Apetyt

Nie będzie wschodu słońca,
szepcze śnieżycą.
Samolot ląduje gdzie indziej,
tam gdzie nieznane
potyka się o prawdopodobne.

Przesiadka czy przeprowadzka?
Widok maleje, jest ciasną poczekalnią
na lepsze czasy, stół i krzesło
z epoki telewizyjnej, zegar bez głosu.
Nowość: tak się teraz nie milczy.

Jakie masz ładne logo,
przydrożny barze!
Wylizuję talerz z resztek,
jak miłość, do czysta.

Nic z tego

...Nothing that is not there and the nothing that is.

Wallace Stevens

Wczesna zima ostrzy cienie, gasi barwy dziecięcych
czapek i kombinezonów na sztucznym zboczu. Maluchy
myślą o jeździe sankami, park nie pojmuje ich okrzyków.

Ulica przymarza do swojego obrazu, aleję różni od nieba
odcień błości, całe miasto otwiera się jak niedopieszczona
rudera, co straciła nadzieję i na remont, i na rozbiórkę.

On wyczytuje ze mnie coś, o czym nie wiem! Martwi się
przechodzień, wpatrzony we własny cień. Ani niezgrabne
ciało w ciężkim ubraniu prześladowcy, ani pustka.

Mądrość odsuwa się od wiedzy, jakby bała się zarażenia.
Płomienie mrozu z przytulnego lokalu: zapraszamy!
Śmiech przechodzi w kaszel, ten w ujadanie foksteriera.

Z najprostszych

- *Opowiedz o sobie.*
- *O sobie?! Przecież go nie znam.*
- z rozmowy terapeuty z pacjentem
- (tłum. ze szwedzkiego własne)

(1)

Środkiem zimy jest martwy las.
Tiry załadowane nagim drewnem
suną w ciemności jak potwory
z minionej ery, powoli, a jednak
wiatr nie może ich dogonić,
żeby dokończyć pieśń
zaczętą wśród sierpniowych gałęzi.
Czy słyszę gwizd kosa, czy puchacz
pohukuje o zmroku, zadaje pytania,
nie czekam na odpowiedzi.

(2)

Bezsenna rzeka narzeka, że jest kurwą,
dostępną całą dobę. Żeby miała
choć jedno małe, suche wnętrze,
jak piwniczkę na ziemniaki,
własną, ciemną pustkę, podobną
do tej pomiędzy galaktykami,
nie bałaby się wiecznie jasnych
miast i mostów. W jej włosach
żadnego zaplątanego topielca.

(3)

Śnieg zapomina o mleczach i stokrotkach.
Nawet ja tracę prawdopodobieństwo.
W zaspie rośnie ktoś nowy, jeszcze mały,
ledwo widoczny kosmyk spod czapki.
Na przystanku spóźniony autobus,
na parkingu samochód w białym kitlu.
Pora na podróż ku przemocy dzieciństwa.
Słońce ma czarne ślepie, nochal z marchwi.

(4)

Skoki z najwyższych pięter, wyścigi na wózkach
inwalidzkich, zawody, kto uniesie cięższą od śniegu
wątrobę lub serce. Po dwudziestej trzeciej w sobotni
wieczór ruszasz w stronę gwiazd, co wściekle mrugają
na mrozie. Zaczniij od tego, że jesteś niepowtarzalnym
płatkiem w zaspie przy Tegnerlunden. Migoczesz?
Śpij, ale nie daj się zasypać pytaniami o imiona,
nazwy krajów i miast, nie zaśpij w puchu. Według
Andersa Celsiusa jest -20. Dlaczego zmarł tak młodo?

(5)

Jakiego lekarstwa nie ma na górnej półce
w łazienkowej szafce, nie wiem lub tracę
pamięć. Szperam w książkach, gdzie zgraja
funkcjonariuszy poezji, chociaż po cywilnemu,
składa raporty z obcego świata. Z zapisanych
kartek najchętniej czytam biel marginesów.
Brakuje kropli na miłość, tabletek na samotność.
Krzeseł patrzy na mnie, prosi: usiedź, zostań.

(6)

W upale ciała się rozklejają. Moja ręka, twoje uda.
Złożyć w całość to nie nasza sprawa. Łąka nie ma
twarzy, wiatrowi brakuje ust. Tylko głązy na skraju
widzą, bo spoglądamy w ich stronę. Trawa liże
nasz pot. Nalot ważek i much. Na drodze w oddali

skrzypi rower: nieznajomy chce zdążyć. Derkacz
niewidzialny, ale brzmi jak otwierane drzwi.

(7)

Popiół szosy, popiół przydrożnych drzew.
W świerku odpoczywa świerk. Popielata
 prostytutka w jaskrawej, kusej kurtce.
Lipiec w środku zimy, pocę się na mrozie.
Marznę gorączkowo, a wokół ciepłokrwista
 literatura. Egzotyczne kraje śnią pod maską
 samochodu. Szosa pełnie jak znudzona
 demonstracja, za i przeciw.

(8)

Wiele się wydarza podczas wypraw do nowych światów,
choć udaje się w nich wycieczkowicz
cykającego fotki,
i w czasie leniuchowania w starych.
Czas próbuje prześcignąć siebie samego.
Kręcimy się jednostajnie,
kurczaki na różnie.

(9)

Skóra nie jest granicą.
Przemyt całodobowy.
Dotyk kończy się pożarem lasu,
o ile wcześniej go nie wycięto
dla pieniędzy i lepszego widoku
na horyzont.
Kobieta gasi mlekiem,
mężczyzna zaczyna od piwa,
kończy na gorzkiej żołądkowej.
Dzieci zajmują się same
płomieniami, lękają je
jako czekoladki.
Pragniesz być solidną,
ognioodporną rękawiczką,
a nie dłonią, swoją lub moją.

(10)

Cień w grubym płaszczu, ale nie widać właściciela.
Swoje długi spleca bez końca, nie ma zmiłuj.
Na globie pokój, więc skąd tyle ofiar.

Gdyby nie mędrcy, wykopujący ziemniaki
albo majstrujący przy starym rowerze,
wojna toczyłaby się bez ustanku i rano

budziłbym się bardziej zmęczony niż przed snem.
Ludzie powtarzający, że są niemal szczęśliwi,
choć wykrzywiają wargi jak podczas tortur,

spieszą do pracy. Są wśród nich umarli, ale
jest też tyłu Platonów, Plotynów, zdarza się
nawet Anaksymander tuż przed emeryturą.

Mrowisko jest mózgiem, nie, przepraszam,
to mózg jest mrowiskiem. Robota na okrągło.

(11)

Przechodzi z ciepłego kompostu w następny
nagi chłopiec przez miesiące, także te zimne.
Co nazwano szaleństwem, daje się leczyć,
ale chłopiec z siwą brodą nadal kroczy
po glinie i śniegu.

Kompost, w który się przemieniam,
jest życiodajny. Krążą owady, kołują
nade mną sroki, Życzę staremu chłopcu,
by nigdy wyzdrowiał.

(12)

Dąb zapamiętany jako dąb. Nie wiem, gdzie
rósł i kiedy pod nim leżałem, słuchając muzyki
z własnej głowy, i patrzyłem na konary,
z których Bach buduje dla mnie dom.

Jednocześnie kret robił swoje pod darnią;
urządzał dla mnie mieszkanie.
Żyję teraz gdzie indziej,
jedną nogą nad Svartan,
drugą nad Odrą lub Drwęcą.
Niewygodna pozycja, łatwo upaść,
jak stary dąb podczas huraganu.
Drewno korony butwieje,
ale kos nadal gwizdże.
W rzekach dużo soli,
jest coraz słodsza.

Tereny

(1)

Nocna cisza przemienia się w czarne świerki,
a te w masę, którą przymrozek ścina w papier.
Pora roku zabliźnia rany łatwe do napisania.
Nocne świerki odchodzą powoli
z podmiejskiego zagajnika.
Blankiet nieba czeka na pierwsze znaki.
Jazgot syren: słoneczne pożary. Płomienie
oddalają się od ognia, od źródła i od nas.

(2)

Jak dobrze, że jesteś, ulico, i że tracisz
pamięć, tak jak się traci głowę
z powodu naglej wygranej ze śmiercią.
Na ulicy Liściastej dziś rano
nie rozpoznałem własnej samotności!
Nazywam się X, ten idący z naprzeciwka
to Y, a znam jego samotność lepiej od swojej.
Nie tędy droga na cmentarz, moja przypadkowo,
w tę stronę idzie się ku szpitalowi. Jest wielki.
Leży i stęka, zaraz zacznie nas rodzić.

Rybitwy znad jeziora Hjälmaren
 są posłankami z cmentarza w Örebro.
 To znaczy: z oddali. Rozrzucone na wiatr
 płatki popiołu z miejskiego krematorium.
 W powietrzu tyle życia, że starczyłoby
 nawet dla obcych czyli nieobecnych.
 Nie pamiętam polskiej nazwy żółtego
 kwiatka, co zwykle rośnie przy płocie.
 Teraz nadal w konspiracji,
 w ziemiance szarego śniegu.